

Příroda ČR a EU

Ochrana přírody České republiky a někdejšího Československa byla známá svou vysokou úrovní. Tradičně se chránily dochované přírodní hodnoty, chráněná území se pravidelně prověřovala a prováděly se postupné managementové kroky k zachování významných hodnot, příp. rozšíření (např. extenzivní obhospodařování „orchideových“ luk). V případě výrazných změn docházelo i ke změně vymezené kategorie ochrany.

Příroda Evropy byla nejvíce postižena ve Středozeří, zejména historickou likvidací cenných lesních porostů cedrů, vavřínů, stále zelených dubů či borovic. Bezzásahové přírodní procesy náhradně „nadělily“ pouze trnité křoviny macchie či polokeřovité porosty garrigue. Nejvyšší příroda Evropy s vysokou biodiverzitou se „kupodivu“ zachovala v Karpatech a to díky citlivému obhospodařování travních porostů pastvou a lesních ploch citlivou sečí.

K ochraně ohrožených druhů a biotopů vznikla řada mezinárodních úmluv a klasifikací

Úmluva o biologické rozmanitosti / Convention on Biological Diversity (CBD) patří k zásadním mezinárodním úmluvám v oblasti životního prostředí

Byla specifikována světovém summitu v Rio de Janeiru v r. 1992, kde se dohodla na strategii trvalého rozvoje uspokojování lidských potřeb a zároveň zachování zdravého světa pro budoucí generace. Byla přijata OSN v roce 1993, vláda ČR ji schválila v r. 1993 usnesením č. 293 a v platnost vstoupila 3.3. 1994. Úmluva je uveřejněna ve Sbírce zákonů pod č. 134/1999 Sb. Úmluva má tři hlavní cíle:

- ochranu a zachování světové biodiverzity, která je chápána jako rozmanitost všech živých organismů a systémů, jejichž jsou tyto organismy součástí
- udržitelné využívání využívání jejich složek - rostlin a živočichů
- spravedlivé a rovnocenné rozdělování užitků a přínosů z genetických zdrojů a rostlinného světa pro všechny lidi na světě.

V současnosti však ale dochází k trvajícimu úbytku původních lesů, ukládání živin (zejména N a P) v prostředí (eutrofizaci), ničení korálových útesů a vymírání druhů (extinkce).

Ramsarská úmluva

Úmluva o mokřadech mezinárodního významu, především jako biotopy vodního ptactva / Convention on wetlands of International importance byla sjedána v r. 1971 v Ramsaru v Íránu. Úkolem je chránit ekologickou funkci mokřadů jako regulátorů vodního režimu v krajině a stanovišť typických organismů, zejména vodního ptactva a krajinných celků s vysokou kulturní, hospodářskou, rekreační a vědeckou hodnotou. Patří mezi ně i Šumavská rašeliniště, která bezzásahovou disturbanční výrobou „divočiny“ jsou vysušována a likvidována.

Úmluva o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť - Bernská úmluva sleduje ochranu evropské fauny a flóry a jejich stanovišť (biotopů), zejména ohrožených druhů a stěhovavých druhů a druhů, jejichž ochrana vyžaduje celoevropskou spolupráci.

Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví byla přijatá na konferenci UNESCO v r. 1972 v Paříži.

Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) byla stanovena jako mezinárodní konvence / Convention on International Trade in Endangered Species. Ta stanovuje seznam ohrožených taxonů s kterými je zakázáno obchodovat, přičemž ČR je signatářskou zemí (www.cites.org). Poslední dohoda byla uzavřena na 15. zasedání Konference smluvních stran v Dohá v Kataru ve dnech 13-25. 3, 2010, Předmětem této ochrany je cca 35 tisíc rostlin a asi 2 tisíce zvířat.

Evropská úmluva o krajině zavazuje evropské státy respektovat „krajinu jako základní složku prostředí, v němž obyvatelé žijí, jako výraz rozmanitosti jejich společného kulturního a přírodního dědictví i jako základ jejich identity“.

Prevence a regulace zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů - Nařízení Evropského parlamentu Rady (EU) č. 1143/2014: zákaz vlastnit a šířit invazní nepůvodní druhy - bezprostředně se dotýká zahradnického a zahrádkářského pěstování rostlin.

Cartagenský protokol o biologické bezpečnosti

mezinárodní úmluva přijatá v Montrealu v r. 2000 má zajistit ochranu a bezpečnost při využívání, zacházení a přenosu geneticky modifikovaných organismů (GMO).

Obecný princip předběžné opatrnosti, podle něhož by určité činnosti neměly být uskutečňovány, jestliže způsobené následky jsou nejisté a potenciálně nebezpečné, resp. vzhledem k okolnostem je možno předpokládat závažné či nevratné poškození životního prostředí, vč. ignorování příznaků, že je něco špatně řídicími pracovníky či politiky - v případě NPS **i přes rozsáhlé škody a negativní dopady bezzásahovosti je vyžadováno MZP a AOPK neodůvodněné a nepodložené rozsáhlé rozšiřování bezzásahovosti** ve zkulturněných biotopech v rozporu s ekosystémovou asistenční péčí („řízenou sukcesí“) !

Červený seznam ohrožených druhů / Red List Mezinárodní unie na ochranu přírody a přírodních zdrojů (International Union for Conservation Nature, vydávaný každé 2 roky IUCN) je respektován Červeným seznamem ČR.

Stupně ohrožení

EX	Extinct / vyhynulý
EW	Extinct in the Wild / vyhynulý v přírodě
CR	Critically Endangered / kriticky ohrožený
EN	Endangered / ohrožený
VU	Vulnerable / zranitelný
NT	Near Threatened / téměř ohrožený
LC	Least Concern / málo dotčený
DD	Data Deficient / chybí údaje
NE	Not Evaluated / nevyhodnocený
D	Domesticated / domestikovaný
C	Common / běžný

Program Smaragd, Program CORINE aj.

Program Natura 2000, byl prosazen a je tupě byrokraticky uplatňován v EU. Je možno říci, že dnešní vůdčí zastánci současné doktríny ochrany přírody se snaží revolučně maximalizovat zvrhlou ochranu přírodních procesů před tradiční ochranou dochovaných hodnot světově vědeckým ekosystémovým asistenčním managementem. Známy je i současný případ, kdy EU nám vnucuje vyhlášení dalších EVL, jinak budeme sankcionováni !

Toto dokumentují i následující příspěvky. Podobná škodlivá byrokratická situace je např. při pěstování léčivých rostlin, což kritizuje prof. Valíček a v dalších oblastech živé přírody, zejména v zemědělství.

Společná obhajoba zájmů Evropy je potřebná, avšak musí být rozumná a vycházet z dynamické situace přírody i společnosti.